

Nro. 25.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Martziusnak 28-dik napján 1797-ik
esztendőben.*

B é t s.

A következő Obestereket Generál-Majorságra emelni méltóztatott Fels. Urunk, úgymint: *Piátsek* Ob. az Erdödy huszár; *Salist* a' Nádasdy gyalog; *Beyt* a' Savoye dragonyos; *Beust* a' Huff; *Döllert* a' Staab-Dragonvos; *Wolfot* a' Jellachich; *Roost* a' második ártilléria regementekből; és *Marq. Bellegardet* a' F. M. Lajtinánt *Bellegarde-nek* testvér ötsét.

A' jelenvaló hólnapnak 14-ikén költ *Magyar Kurirnak* 322-ik lapján említettük, hogy *Mária Kristina* Kir. Fő Hertzeg asszony, Hertzeg *Eszterházy Miklós* és több itt lévő Uraságok, a' Man-

tuai várban vólt, sebet kapott és meg károsította Cs. K. tiszteknek, nem külömben a' *Károly* Fő Hertzeg kórmáuya alatt lévő ármádiából el hüllott fel és all-tisztek 's köz emberek özvegyeinek és árvainak fel segéllésekre 's meg vigasztaltatásokra, tsupán nemes érzékenységektől indítatván, 51350 for. szedtenek magok közt öszve, a' melly summát, a' mint akkor mondottuk, Hertzeg *Eszterházy Miklós* Cs. K. Generál-Major vitte az Olasz Országi ármádiához. Ezen jóltévőknek neveik a' múlt Szombatom este költ Udvari Diariumban egyenként fel vagynak jegyeztetve, a' kik közt Hertzeg *Bathyán József* Kárdinális és Magyar Országi Primas Ö Eminentiaája 10000; özvegy Gr. *Pálffy Jánosné* Ö Excellentiája az ifjú Grófkért 2000; özvegy *Grassalkovits Antalné*, született *Eszterházy* Hertzeg asszony 1000; Hertzeg *Eszterházy Miklós* 4000; hitvese, született *Lichtenstein* Hertzeg asszony 500; özvegy Hertzeg *Eszterházy Antalné* született Gr. *Hohenfeld* asszony 500; Gr. *Pálffy Károly* Magy. Fő Kancellarius Ö Excellentiája 500; Gr. *Károlyi József* Ö Nagysága 500; Gr. *Bathyáni Tódor* Ö Exc. 500; Gr. *Erdödy József* Ö Excellentiája 500; özvegy Gr. *Karoliné* született Gr. *Harucker* asszony 300; Gr. *Zichy Károly* Ö Exc. 250; Gr. *Teleky Sámuel* Ö Exc. 250; Gr. *Bathyáni Ferentz* Ö Nagysága 250 forintokat adakoztanak a' fent fel-jegyeztetett summába.

Ezen követésre méltó hazafiúi buzgoságot és felebarati szeretetet, következő válaszával jutalmaztatta meg *Károly* Kir. Fő Hertzeg *Basseriánóban* Mart. 16-ik napján költ levelével: „Belső háladatosságnak érzésével vettem az ezen ármádiánál szerentsétlenné lett tiszteknek számokra el szánt, és a' Kigyelmetek nevében Hertzeg *Eszterházy Miklós* által nekem által adattatott 51350 forintokat. Hitessék el Kigyelmetek magokkal, hogy én egész mértékben érzem és betsüllöm ezen nemes és buzgó hazafiúi indulatnak betsét, és azon erántam való különös bizodalmodokat is meg esmérem, mellyet illy szembentünő ajándék-

joknak által küldése által bennem helyheztenni lattatnak.”

„Ez a' felebaráti adomány nemcsak jótémeny leszen a' szükölködök eránt, hanem Kigyelmetekre nézve is a' háladatosságnak bizonyos kútfeje a' Statusnak azon derék szolgaitól, a' kik a' nem érdemlett szerentsétlenségben egyedül abban találnak segítséget, és arról kívánnák meggyőzni Kigyelmeteket, hogy ők tökéletessen megfelelték a' leg nemesebb tzeálnak. *Különös tisztelettel vagyok Kigyelmeteknek szives barátjok Károly Feldmarsal.*”

Hadi Történetek és Környülállások.

I. Az Olasz Országi Armádiánál.

Velentze váarasából magából ekként irnak Mart. 15-ik napján: „A' Cs. K. és Frantzia armádiák közt egy darabig szunnyadozni láttatott elenségeskedés újobban el kezdődött a' mi földünkön. *Bonaparte* fő vezér *Bassanóba* jövén Mart. 11-dikén, mingyárt a' *Piave* folyóviz felé indította ki a' *Treviso* környékén tanyazott Fr. corpust. Gyakor tsatázásaik után által költöztek azon a' Cs. K. forpostok, más nap 4000 Frantziák mentek azon által *Lovadina* alatt, és mingyárt akkor öszve tsaptak *Conegliano* mellett az ott állott Ausztriai seregekkel. Ezek darab ideig vitézi módon viselték és védelmezték magokat, hanem egy 10000 főből álló Fr. corpus rukkolván utánnok, a' szárnyába akartak vágni a' Cs. K. seregeknek, mellyet ezek jókor észre vévén hátrább vonták magokat. Mind a' két rész elég kárt szenvedett, de többet a' Frantziák, mellyet abból lehet gondolni, hogy igen sok szekér sebesek vitettek közülök *Trevisóba*. — Tegnap előtt *Triest* felé indult innen ki a' *Módenai* Hertzeg familiájával és betsebb jószágaival egyetemben.

Klagenfurtból Mart. 20-ikán. Itten az a' hir szárnyal, hogy a' *Pontafellói* szoros utat és hidat

erőszakosan el foglalták volna a' Frantziák, melly nagy vakmerőségek előbb vagy később bizonyosan torkokra fog forrani, mivel az ottan lévő nagy hegyek közt minden lépéseket nyomásokat meg lehet nehezíteni. Sokkal több katonaság jött az Ő Kir. Hertzegsége kórmánya alatt lévő ármádiához, hogy sem valamelly reménytelen szerentsétlenségtől félhetne *Karinthia*.

Lejbachból Mart. 21-dikén. Az ennekelötte harmad nappal költ *Triesti* levelek szerént, három Fr. sereg osztály költözött által a' *Taglimento* folyó vizén, *Codroipotól* nem messze, 's mindenik corpus 15000 emberből állónak lenni mondatik. A' két első colonnét szerentséssen vissza verte *Károly* Fő Hertzeg, ellenben a' harmadik *Palmaig* nyomott hátrább bennünket. — Tegnap *Udinóig* nyomult előre az ellenség. — Minthogy a' következő éjjel 15000, és harmad nap múlva 25000 ember fog a' *Rénusi* ármádiától Ő Kir. Hertzegsége segítségére jönni, Isten után tellyes bizodalunk vagy az eránt, hogy sem az *Austriai Friauliába*, sem *Karinthiába* és *Karnioliába* bé nem jöhet az ellenség. — A' *Goritziból* éppen most hozzánk jött utasok azt beszélik, hogy *Udine* és *Palma* közt rettentő ágyú harsogas vólt tegnap.

A' *Tyrolisi Corona* nevű hegy mellett Mart. 2-ik napján történt tsatán kívül, mostanában semmi nevezetes dolog nem történt. A' pedig sokkal fontosabb vólt, mint sem mi eleinten gondolkozánk vala, mivel 900 ember sebesitetett és esett fogságba az ellenség közül. — A' *Tyrolisi* stuttzók igen vitézi módon viselték magokat azon alkalmatossággal, a' kikről azt mondotta *B. Liptay* Generális, hogy kiváltképen nékik közöni az ellenségnek vissza veretését. — A' mi veszteségünk igen kevésből állott. — *B. Liptay*, a' kit nehezen fognak a' *Tyrolisiai* el felejtteni, *Kerpen* Generálnak adta által a' vezérlése alatt lévő Cs. K. seregeknek kommandóját.

II. A' Rénus Környékén.

Itten még eddig el nem kezdődött az ellenségeskedés, de a' mint *Manheimből*, *Frankfurtumból*, *Düßzeldorfól*, *Mühlheimből* és több *Rénus* melylyéki városokból iratik, nem sokára itt is ki fogja annak lángja magát ütni. Valamint a' Cs. K. úgy a' Fr. seregek is naponként nagy mozdulásban vagynak, 's készülnek a' Márs véres piatzára ki állani. Az alsó *Rénusi*, avagy *Máási* és *Sámbréi* Fr. armádiához egynéhány 1000 főből álló segítő sereg érkezvén, mellze ki terjesztette a' maga jobb szárnyát. — *Oranienstein* alatt erőssen bé sántzolták magokat az Austriai seregek. A' mint hallatik, az a' planuma vagyon az ellenségnek, hogy *Düßzeldorf* és *Neuvied* mellett egy időben üssenek a' Cs. K. seregekre: mindazáltal keveset tarthatunk mi az ő gonosz fel tételeiktől, minekutánna olly szamos friss truppok mentenek vólna az Austriai Birodalomból ottan lévő armádiánkhoz, mellyek mindenkor elegendők lehetnek az ellenségnek meg gátolására.

Német Birodalom.

Császár Ő Felségének azon Rescriptumára, mellyet a' múlt hólnapnak hetedikén, *Fahnenberg* Directorialis Követ Úr a' Regenspurgi Dietával közlött, és a' mellyben a' N. Birodalom Constitutiójának fenn tartására, és a' hadakozásnak továbbbi folytatására szükséges contingens népnek, és hadi költségnek ki állítására serkenti a' demarcationalis lineához még eddig nem állott, világi és papi Fejedelmeket, ilyenképen felelt a' Salisburgi Érsek. Egész háladatossággal veszi Ő Hertzegsége Ő Császári Felségének azon leg nemesebb indulatját, mellyet a' N. Birodalom eránt közönségessen, különösen pedig a' papi Fejedelmek eránt kinyilatkoztatni méltóztatott. — Egyszermind alázatossan jelenteni kívánnya Ő Hertzegsége, hogy a' Római hólnapokra nézve éppen semmivel sem, a' váltságra nézve egy kevés-

sel tartozik, a' contingentianak ki állításában sem maradható. — Egyébb aránt arra kötelezi magát Ő Hertzegsége, hogy buzgó hazafiúi indulattal erőlködni fog a' Német Birodalom egészségének vissza szerzésében, és a' köz Jónak előmozdításában, a' melly a' papi Statusoknak secularisatioja által tökéletetessen meg akadályoztatna. — Hasonló választ adtanak az Augspurgi és Constantziai püspökök magok felől. — Mire határozta legyen meg magát a' Würzburgi püspök Fejedelem, alább az *Elegyes Dolgok* közt fel vagy on jegyezve.

E' folyó hólnapnak 2-ikán, a' Thurn-Taksisi örökös Hertzegget, maga Principalis Commissariusává nevezni méltoztatott Ő Császári Felsége a' Diétánál, a' melly nevezetes hivatalt ő előtte az édes atya viselte 1773-ik esztendőtol fogva, most pedig koros vénsége, és erőtlenségei miatt nyugodalomra botsáttatott (i).

Koloniából Mart. 7-ik napján. Az ide való municipalitásnak tagjai seregestől *Hoche* Generális tiszteletére mentek ma reggel, a' *Blankenheimi* udvarba. — Úgy hallatik hogy mind itt, mind az egész *Máás* és *Rénus* vizei közt fekvő tartományban katona kórmány fog fel állítani, a'

(i) Principalis Commissarius, *alias*, Legatorum Imperialium ad Imperii Comitia princeps, a' leg főbb hivatalbeli személy a' Regenspurgi Diétán, a' kinek mindenkor Német Birodalombeli Hertzegnek kell lenni, mivel a' Császár képét viseli. A' közép századokban személy szerént jelen kellett lenni a' Császároknak azon Diétán, hanem IV. Károly kezdett oda Vicariusokat küldeni, a' kikre reá únván a' több követek, és nem engedelmeskedvén nékik, illyen Principalis Commissarius küldetett hozzájuk, a' kik a' Császár parantsolatjait a' Diétának, 's ennek végzéseit a' Császárnak meg jelenteni tartozik.

dolgoknak serényebb és szorosabb végbe vitelek végett. E' végre minden előbbi polgári tisztek és hivatalosok vissza fognak tisztségeikbe helyheztetetni, a' kik kötelesek lesznek a' katonai kormány-
nak parantsolatjait az utolsó pontig, és a' leg nagyobb serénységgel beteljesíteni. — Még csak gyanítani sem lehet, mikor kezdődik el ezen a' környéken az ellenségeskedés, olly mélységes titokban tartatnak a' hadi dolgok, hogy a' fő vezéren kívül, magok a' főbb rangú tisztek sem tudnak semmit is a' jövőkről. A' Császári Királyi és Frantzia neutralitas kommandó *Mühlheimban*, és a' katonaság is szép egygyességben élnek egymással. — Februar. utolsó napján igen fényes bált tartottak a' Fr. tisztek *Urdingenben*, a' melly 1600 tallérjokban került nékiek.

Olasz Ország.

A' *Ravennai*, *Rimini*, *Sinigagliai* és *Ankonai* kikötő helyekben számos hajókat építenek a' Frantziák, rész szerént azért, hogy az oda menni igyekező Anglus hajókat az Adriatikumi tengerbe bé ne botsássak, rész szerént, hogy az azon lévő kereskedést meg akadályoztathassák. — Az Egyházi Birodalomba bé rukkolt égygyesült Frantzia seregek apródonként kezdenek onnan ki takarodni, és csak annyi fog ottan hagyattatni, a' mennyi elegendő lészzen a' közönséges tsendességnek fenn tartására.

Az úgy nevezett *Cispadanai Respublika* újban gyűllést tartván *Módenában*, e' folyó *Martiusnak* első napján ki hirdettette a' maga Constitutióját, a' melly elsőben is a' provisorial kormányszéknek, annakutánna pedig minden választó Gyülekezeteknek eleikbe fog terjesztetni. — A' fel állított új departementumoknak, avagy osztályoknak *Bonónia* várasa fog lenni a' közép pontya. — Ott lészzen a' Directoriumnak a' lakó helye is. Az egész Constitutió Frantzia kaptára van ütelve.

A' kulföldi közönséges levelek ekként adják elő Olasz Országának jelenvaló szomorú állapotját: „Hogy *Bonaparte* fő vezér mindenütt, a' hól jár és kel, mindent republikanizálni akar, tudva való dolog. Minden városban találkoznak 15 's 20 olly békételen személyek, a' kik mint az ehes farkasok úgy várják ötet, 's örömmel magokra vállalják a' reájok bizatott hatalmat, 's egynéhány óra múlván el készítik a' Respublikát. — Hasonló módon bánt *Ankona* városával Februar. 10-dik napján, a' hol illyetén értelmű dictatoria rendelést tétetett közönségessé: *Ankona* városa, és az annak környékén lévő faluk egy 15 személyből álló municipalitás által igazgattassanak, a' melly ismét 5 classisokra fog osztattatni, úgymint a' politiára, avagy polgári jó rendtartásra, a' hadi dolgokra, a' kereskedésre 's a' t. ügyelő Commissiókra 's a' t.

Bonóniából iratik Mart. 2-ik napján, hogy az előtt való napon oda menvén *Bonaparte* vezér *Tolentinóból*, a' hol tudniillik békességet kötött a' Sz. Pápával, hosszas conferentiát tartott *Marquis Luchesini* Prusszus, a' Szárdiniai és Toskánai követekkel, de miről, miről nem, rajtok kívül senki sem tudhattya. — Az Egyházi Birodalomban hagyatott Fr. katonaság közt igen kemény parancsolatot tétetett közönségessé *Bonaparte* fő vezér.

Nagy Britannia.

A' *Wallisi* Hertzegségbe ki szállott 1200 főből álló Frantziáságról másképen beszélnek a' Frantziák, másként a' Brittusok. Az *elsőbbek* azt mondják, hogy azok a' *Quiberoni* ütközetben elfogatott, és gályára sententziáztatott Fr. emigránsok vóltanak vólna, a' kiket olly fel-tétellel küldött vólna oda a' *Párisi* Directorium, hogy az által kissebbitessék a' haszontalan kenyérevőknek a' száma. Mint bizonyos dolgot, úgy beszélnek némelleyek, hogy ezeknek a' szegény páraoknak sem köntösök, sem fegyverek nem vólt, és így

vagy kész akartva, vagy történetből, a' tengeri szélvezek által vettettek oda ki. Az *utólsóbbak*, t. i. a' Brittusok ellenben meg engedik ugyan, hogy semmi fegyvert nem találtak kezekben, ellenben azt állítják, hogy azok olly fel-tétellel szállottanak vólna oda ki, hogy az ott lévő Fr. foglyokat ki szabadítván, velek, és a' Frantzia gondolkozású Brittusokkal együtt égessék 's pulztítsák azon tartományt, és hogy az alatt, míg az ezek ellen küldetendő hadi nép foglalatoskodna, más részről, vagy *Angliában*, vagy *Skotziában*, vagy *Hyberniában* bé üssenek a' már e' végre ki rendeltetett leselkedő Fr. hajó seregek.

Akárhogy, és akármint légyen a' dolog, elég az ahoz, hogy nem kis félelem vette környül *Angliának* jó gondolkozású lakosait, a' kik mingyárt akkor ki szedték a' *Londoni* Bankóból töke pénzeiket, kétség kívül olly fel-tétellel, hogyha történetből meg háborítatnék az Ország tsendessége, vagy *Amérikába*, vagy más bátorságos helyre vonhassák magokat. — E' miatt Febr. 26-ik napján rendkívül való conferentiát tartottak *Pitt* Minister, a' *Yorki* Hertzeg, *Portland* Hertzeg, Lord *Grenville*, Marq. *Cornvallis*, és *Spencer's* *Chattam* Grófok, a' mellyben önnön maga a' Fels. Király is jelenvölt, mellyből valamint a' *Londoni* Bankóhoz, úgy az alsó Parlamentumhoz is Kir. parantsolatok küldettek, az elsőbhöz azért, hogy senkinek papirosért kész pénzt ki ne fizessen; az utólsóbnak pedig azért, hogy azon Bankónak jelenvaló állapotját szorossan vizsgálná meg, ne hogy végtére is szükséget lásson a' Status.

Orosz Birodalom.

I. *Pál* Császár naponként mind több több tanúbizonyságait adja maga bölts uralkodásának. I. *Péter* Czár alatt minden felsőbb polgári Hivataloknál avagy Collégiumoknál gyenge nemes ifjak vétetődtek fel, 's készítettek azon hivataloknak viselésére. Ezt a' már regtől fogva el töröl-

tetett ditsiretes és hafznos szokást ismét fel állította I. Pál Császár, és azt a' rendelést tette, hogy a' hadi és tengeri dolgokra ügyelő Collegiumokat ki vévén, minden más Hivataloknál bizonyos számú ifjatskák vétetődjenek fel. A' meg kívánatos kor 12 esztendőre vagy on meg határoztatva.

A' Császárnak titulusa ekképen kezdődik: „*Mi I. Pál az Istennek kegyelmes segedelme által minden Oroszoknak egyedül való uralkodója's a' t.*” A' következőkkel is szaporodott: „*Litvaniának, Vollandiniának és Podoliának Nagy Hertzege, Norvégiának örököse, Slesvig-Holsteini, Ditmarsi és Oldenburgi Hertzeg's a' t.*”

Rigában Lieflandiának fő városában a' következő Cs. parantsolat tétetett közönségessé: „Mivel, *úgymond*, az el szökött katonáknak menél hamarább leendő vissza kerítésekre nézve Fels. jóvá hagyásból meg parantsoltatott, hogy a' bástyan mindenkor töltve legyen egy ágyú, és ha az esteli és reggeli kiáltás idejen egyik vagy másik katona jelen nintsen, és gyanakodni lehet az ő el szökéséről, azonnal három ágyú lövéssel adattassék jel, mellynek hallására a' város környékén lakó falusiak mennyenek ki az utakra az el szökött katonának keresésére's a' t.: ahozképest ezen Cs. parantsolat ki hirdettetik, és parantsoltatik az említett lakosoknak, hogy mihelyt jel fog adattatni a' három ágyú szóllás által, a' mennyire lehet igyekezzenek az el szökött katonát el fogni, és a' leg közelebb lévő strázsának által adni. — Hasonló szokas vagy on az el szökött katonákra nézve a' Prussziai tartományokban, ez egy külömbséggel, hogy a' ki az el szökött katonát el fogja, és elevenen vissza viszi 12 tallért, a' ki pedig vissza nem viheti elevenen, hanem agyon veri 6 tallért káp fáradságának jutalmául.

A' Nagy Hertzeg, és korona örökös *Sándor Pawlovichnak* ajándékozott palotának, és az ehez tartozó faluknak gondviselésére és kórmá-

nyozására, egy különös kórmányfzék fog fel állittatni, a' melly egyenesen egy directorialis Tanáts alatt leszen, mellynek elölőjéve *Sievers* belső Tanátsos Úr tétetett. — A' *Pétersburgi* kis afzszonyok institutumára vigyazó Tanátsnak tagjáva *Hertzeg Reprin* Feldmarsal, a' *Moskóviai* fő iskolának directorává pedig *Turgenew* Status Tanátsos Úr neveztettek ki. — A' *Mohilóvi*, és más 5 helytartóságoknak fő kórmányozói nyugodalomra tétetvén, hóltok napjaig vólt fizetéseknek felét fogják húzni.

Török Birodalom.

A' Fényes Portához azon kedvetlen hír vitetett *Konstantzinápolyba*, hogy a' Persiai Birodalomnak usurpatora, az az, törvénytelen birója fegyvert akar rántani a' Fényes Porta ellen, és egynéhány 1000 főből álló hadi sereget indított *Bagdád* ellen, hanem a' Nagy Úr is meg téteti ellene a' szükséges készületeket, és a' *Konstantzinápolyban* lévő Persiai deputatusokra is szememen vigyáztat.

Aubert Dubayet Frantzia Generális és követ, sok iparkodásai után tsak ugyan végbe vitte azt, hogy az oda küldetett Fr. lovas ártilléristák a' Fényes Porta hadi szolgálatjába bé vétetődjenek. Egyen egyen $1\frac{3}{4}$ piasterből, az az 70 párából álló napi zsóldjok jár, a' melly rendkívül nagy zsóld és semminémű katonának nints annyi a' Török Birodalomban. (Egy piaster Török Országba 1 for. 5 kr. teszen. Egy Pára 1 kr. és $2\frac{1}{2}$ kis pénzt). A' Fényes Portával kötött traktában a' vagyon meghatározatva, hogy ezen Fr. ártilléristák, mindenkör egy egy Török ártilléristát tartozzanak azon mesterségre tanítani. Sokan kételkednek a' felől, hogy valaha jó ártilléristák váljanak a' Musulmanokból.

Mostanában 1 linea hajót, és 2 nagy fre-gattét küldött ki a' Kapután Basa a' *Konstantzinápolyi* kikötő helyből, de hová és mitsoda fel-

tétellel, nem tudatik. Az a' Svétziai Ingenieur, a' kinek igazgatása alatt vóltanak eddig a' hajóhoz tartozó munkák, gazdag pensióval ajándékozott meg. — A' *Widdini* Basa pártot ütött a' Fényes Porta ellen, a' kivel több szomszéd Basák is öszve kaptak magokat, és igen sok pusztítást visznek végbe imitt amott. — Még ekkorig semmi rendeléseket nem tétetett a' fő kormányfők meg zaboláztatások végett.

A' Törökök nagyon kezdték a' kardjokat köszörülni, és a' mint némelly Török Országi lakosok hirlelik, 70 mindenféle portékákkal meg rakattatott hajók szándékoznak *Belgrád* alá evezni, a' melly hajókon lévő portékáknak nagyobb része, hadi eszközökből áll, mellyeknek egy része *Belgrádba*, más része pedig *Szabátsba* fog be rakattatni. — A' *Belgrádi* várbeli őrizet mellé, még 6000 emberekből álló friss truppok fognak marsirozni, a' mellyek Török Országnek belső részeiből úttjokat már arra felé is vették. — A' *Bányalukai* Basa felől is azt beszélik, hogy ő is parantsolatot vett vólna *Szabátsnak* truppokkal való meg rakatása iránt. Mire valók mindezek a' készülétek, azt a' következő idő mutatja meg. Egy közelebbről vett *Zemlini* levél pedig azt erősíti, hogy ezen fennebb irt tudósítás egészen fillentés.

Magyar Ország.

Pestről Mart. 26-ikán. A' maga jó Királyaihoz eleitől fogva igen hiv Magyar Nemzetnek nemtsak a' nemes, hanem a' szép nemen lévő tagjai is nagy mértékben kívánnják azt meg mutatni, melly nagy szeretettel, 's hiveséggel légyenek mostan uralkodó Kegyelmes Fejedelmek eránt. Nemtsak polgári, hanem nemes és magnási szülektől származott Magyar hajadonok nagy számmal arra kötelezték mostanában magokat, hogy azon 50000 rekrutáknak számára, a' kiket Nemes Hazánk, és leg kegyelmesebb Fejedelmünk védelmezésére, az utolsó Posoni Ország Gyűlésben

ígirtének, 's rész szerént már ki is állítottanak az Országnek nemes gondolkozású Kárjai és Rendjei, közönséges ingeket tulajdon gyenge kezeikkel, 's minden meg jutalmaztatás nélkül varjanak és készítsének. *Pest* városában magában már is 4000 ingeket vettének munkába. — Hazánknek azon vitéz fiait, a' kik illyetén gyöngyalak kezek által készített ingeket fognak testeiken viselni, ha egyéb nem is, tsupán ez az egy gondolat is méltán öztönözhetné a' Haza és Fejedelem hiv szolgálatjára, hogy ők olly drága alakoknak kezeik által varratott ingeket viselnek testeiken, a' melyek pantzer gyanánt lesznek az ellenség merges fegyverei ellen.

Elegyes Dolgok.

A' *St. Marinói* Respublikátskának maga védelmét és baratságát ígerte *Bonaparte* fő vezér. — A' *Mantuai* várnak és Hertzegségnek kormányozójává *Serrurier* Generál tétetett, az, a' ki azon erősséget 5 hólnapig zárva tartotta. — *Stanislaus Augustus* néhai *Lengyel* Király Februar. 15 ikén dél előtt 10 órakor indult ki *Grodnóból* *Pétersburg* felé. — *Portugallia* is békességet kötött a' *Frantzia* Respublikával. — *Necker* *Frantzia* Országnek néhai *XVI. Lajos* Király uralkodása alatt egynéhány esztendőig való *Finantz*-Ministerje egy könyvet irt a' *Fr. Revolutió*ról, mellyet halván a' *Miroir* nevű *Párisi* újság levélnek írója azt mondotta, hogy ő úgy gondolkozik e' tárgyra nézve *Neckerről*, mint az olly orvos Doktorról, a' ki maga *patiense* nyavalyájának historiáját akkor írja meg, mikor már ötet a' föld alá dugatta. — A' *Ménus* mellett lévő *Frankfurt* *Imperialis* szabad város, követeket küldvén a' múlt esztendőben *Párisba*, neutralissá kívánta magát tétetni, meg is nyerte a' *Directorium*tól. Ennek meg erősítése végett elsőben *Károly* Kir. Fő Hertzegnél, annakutánna *Császár* Ő Felségénél is esedezett, melly kívánságára az a' valasz adattatott, hogy az eddig való 300 főből álló *contingens*

fegyveres sereg helyett, ennekutánna 1400-at állítson ki, mellyet ha nem mivel, katona executió fog reá küldtetni. — A' *Berlini* Kir. tudós Társaságnak egy nevezetes tagja, 's örökös Secretariussa, és az oda való *Frantzia* *Gymnasium*-nak sok esztendőktől fogva való *Directora Formey* Kir. belső Tanácsos Úr hasznos és ditsőséges életét 86-ik esztendejében el végzette. — Az *Orániai* örökös *Hertzezné* mostan született tsemő gyermekének *Fridrik Wilhelm Károly* név adattatott a' kereltségben. — Császár Ő Felségének azon *Német Országi* Statusokhoz intézett intésére, mellyet *Regenspurgban* lévő *Directorialis* *Ministerje Fahrenberg* Úr által, az oda való *Diétával* közlött, és a' mellyről a' *Mart. 3-ik* napján költ *Magyar Kurirban* a' 277-ik lapon mi is egy két szóból álló emlékezetet tettünk, akként nyilatkoztatta ki magát a' *Würzburgi* *Püspök* *Hertzeg*, hogy kézsőbb lészzen a' *Német Birodalom* omladványai alatt magát el temettetni engedni, mint annak régi fundamentomos *Constitutioja*, és a' *Fels. Austriai* *Haz* hivsége mellől el állani. — A' *Párisi* kormányzék újabb végzése által, tellyes szabadság engedtetett a' *Treviri* *Vál. Fejedelemséghez* tartozó papságnak honnyaikba vissza tenni, és minden előbbi jussaikkal élni. — Az előbbeni világi tisztviselők is vissza fognak helyhez-tettetni viselt hivatalyaikba. — *XVIII. Lajos* Királynak a' *Blankenburgi* kastély rendeltetett lakásúl *Brunsvigiaban*. — A' *Fels. Spanyol* Király *Katalónia* és *Navarra* Országaiba akar utazni, holott nagy békételenség mondatik uralkodni a' nép közt. Az *Egyházi Birodalomban* lévő *Frantziaság* igen tettetesen viseli magát a' vallásra nézve.

* * *

A' következő Tudósítás küldetett hozzám a' *Magyar Kurirba* való bé iktatatas végett:

Nagy Györbül. Böjt más Havának 19-dik napján 1797. Nagy ünnepléssel tartaték mái napon a' *Bóldogságos Szűz Mária* képének száz eszten-

dei (*Secularis*) emlékezete, a' melly 1697. Böjt más Havának 17. napján reggeli hat órától fogva három egész álló óráig vérrel verejtékezék; akkor az öreg templomnak egyik oszlopán függött: azután azon templomnak bal fiókjának öreg oltárára helyheztetett. Az akkori Györi Kapitány, *Heyster Sigbert* örökös könyörgést fundált minden szombatra dél után, és Gróf *Zichy Ferentz*, Györi Püspök örökös misét imez oltár előtt minden napra, a' ki midőn leg elsőben a' templomnak tsinosításához fogna, ez oltárt merő márványból tsináltatta, és a' felső padlást drágán kiiratta. A' hiveknek adományaikból készitetett egy vert vastag ezüst ráma, és fölibe óidalvást a' repeső galambnak képében a' Szent Lélek merő finom ezüsből. Imez mái ünnephez pedig egy üst skófiomos, arany himes, és bogláros menyezet, (*Baldachinum*) a' melly a' képnek felibe alkalmaztatván Győr városának útszáin, dél után két órától fogva háromig külömbféle megyebéli Plébános Uraktól, a' kik önkényén ezen tisztes szolgálatot magoknak meg kérték, vállaikon környül hordoztaték. Itt Győrben az a' szép szokás állandóképen meg vagyon, hogy az első rendbeli, úgymint az Úr napi jelesebb Processiók a' bástyán igen pompásan tartatnak. Dél előtt 8 órákor az öreg misét tartotta Mélt. Tinniniai Püspök, *Hodosi Pierer József* Úr, a' Magyar Predikáziót mindjárást utánna F. T. Székhelyi *Majláth Antal* Prépost, dél után a' Németet F. T. Perlaki *Somogyi Leopold* Prépost Urak tartották. Mindketten szép Magyar énekeket is szerzettenek, és Német nyelvre fordittattanak, mellyeket a' szomszéd Vármegyékből is öszve gyült meg számlálhatatlan minden rendbeli hivek a' Processió járásban énekeltének. Nyóltz napi ájtatosság is (*Octava*) rendeltetett az ünnepnek hosszabb és buzgóbb folytatására: tudniillik reggel 8 órákor öreg mise, dél után negyed fél órákor könyörgés, mind ezen ájtatosságot a' F. T. Káptalannak érdemes tagjai versent fogják tartani, mellyben édes Magyar Hazánkért, annak Fejéért, kedves

Királyunkért könyörögnek az hivek a' B. Sz. Máriának, hogy hathatósan esedezzék minnen minnyájunkért az ő Szent Fia előtt. Egy füllérébe sem telik ez ájtatosság az öreg templom kintstárának, a' mellynek érdemes Őrzője (Custossa) F. T. *Dongó Mihály* Apátúr; hanem saját erélyéből e' drága Kufztos Úrnak mintegy tizen négy ezerni képek metszettek rézbe, és egy hozzá ragasztott imádsággal nyomtattattak ki. A' mi a' többi menyezeti, és afféle költségeket illeti, Isten tudja, hány ezerre ment, a' mit résszerént ő, résszerént más B. Sz. Máriának tisztelői öszve tettenek, és mind ezeket egy ájtatos hadi segítségnek fejébe.

Hasznos Tudósítás.

Nógrád Vármegyében, nevezetessen Lossontz Várassában lakó Kállay atyafiaknál, két heverő Armális találtatik, a' mellyek öseiknél vettettek zálogba. Egyik Wolfgangi Megyerii, Inc. Comitatus Tornensis Notarii, et Reverendi Martini Pethe de Hethes, Episcopi Varadiensis Secretarii, et per eum Francisci fratris, et Sophiae Sororis, reimpetratae 5. Junii 1596 a Rudolpho II. Imperatore et Rege Hungariae, in Arce Pragensi. — Erre nints reá irva a' Publicatiója.

A' másik Georgii Kádár et per eum consortis, filii et filiae), item Stephani Literati, Stephani Nagy, omnium alias Kállay, impetratae a Leopoldo I. Imperatore et Rege Hungariae 2. Septembris 1665, publicatae in Comitatu Honthensi.

Hogyha találatnának olyanak a' Magyar Hazában, a' kik ezen fel jegyzett Armálisokhoz just tarthatnának, bizvást folyamodhatnak ottan, tudniillik, *Lossontzon lakó Kállay József Úrhoz, és ennek atyafiaihoz, 's töllok bővebb tudósítást vehetnek.*

* * *

A' Frantzia Országi dolgokról, a' jövő postán napon fogunk értezn.